

ת"פ 5112/10/18 - מדינת ישראל נגד רחמים אלקובי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 5112-10-18 מדינת ישראל נ' אלקובי
לפני כבוד השופט איתי הרמלין

בעניין: מדינת ישראל
ע"י עו"ד עו"ד אורי סלע, עו"ד שפי שטרצר
ועו"ד אברהם ישי

המאשימה

נגד

רחמים אלקובי
ע"י עו"ד רוי גבריאל

הנאשם

הכרעת דין

מן הנימוקים שאפרט להלן, החלטתי לזכות את הנאשם.

כתב האישום:

1. בכתב האישום שהוגש נגד הנאשם הוא מואשם בכך שב-25.7.2018 בין השעה 10:00 ל-19:00 התפרץ לדירתה של המתלוננת, וגנב מן הדירה שעון, מצת עשוי מזהב, ומכונת גילוח שהיו שייכים למתלוננת. עוד נטען בכתב האישום שהנאשם עשה מעשים אלו תוך הפרת הוראה של בית המשפט שעליו להימצא במעצר בית למעט בשעות מסוימות שבהן הותר לו לצאת מן הבית בליווי ובפיקוח לשם קבלת טיפול.

הראיות:

2. דוח הפעולה של השוטר הקהילתי יוסף צרויה ודו"ח פרטי האירוע שכתב (ת/1 ו-ת/2) הוגשו כתחליף לעדותו הראשית. לפי הדו"חות, ההתפרצות הייתה דרך חלון קומה א', ומסוכמים בהם הפרטים שמסרה בעלת הבית. בחקירתו הנגדית אמר השוטר שראה שהבית היה הפוך ושנכנסו אליו דרך חלון קומה א'. השוטר עמד על כך גם אחרי שהוסבה תשומת לבו לכך שכתב בדו"ח שהבית היה הפוך כציטוט מדברי בעלת הבית. השוטר הבהיר שלא צילם את מה שראה, כיוון שזהו תפקידם של אנשי הזיהוי הפלילי.

3. המתלוננת, שהיא בעלת הבית הרלוונטי, סיפרה בעדותה הראשית (שנמסרה יותר משנתיים לאחר ההתפרצות) שהיא מתגוררת לבד בבית. באותו יום לא הייתה בבית. כשיצאה מן הבית השאירה אחריה בית מסודר. היא חזרה הביתה ביום האירוע בשעה 19:00 אחרי שלנה אצל בתה, ראתה "תוהו ובוהו" (בלגאן גדול וארון שבור), והתקשרה למשטרה. לדבריה, הפורצים לקחו לקומה השנייה של הבית בקבוקים מתוך שיטת מים שהיא עצמה קנתה יומיים שלושה קודם לכן, הביאה ממכונתה, והניחה בכניסה לבית בלי לפתוח אותה. היא ראתה שנעלמה מכונת גילוח שקנה בן זוגה המנוח בטרם נפטר זמן קצר לפני המקרה והייתה עדיין באריזתה וכך גם שעון סרטינה שלו.

4. בחקירתה הנגדית אמרה בעלת הבית שכאשר חזרה הביתה ראתה שבשיטת המים שהניחה בכניסה נותרו רק שני בקבוקים, וארבעה נוספים פוזרו בחדרים בקומה העליונה, ומייד כשראתה זאת התקשרה למשטרה וסיפרה זאת גם לשוטרי שהגיע למקום. העדה אמרה בתחילה שהשוטר שלקח טביעות אצבע הגיע מאוחר בלילה, אך לאחר שהסניגורית אמרה לה שהשוטר הגיע רק למחרת בבוקר אמרה העדה שייתכן שאמנם כך היה. העדה משערת שהפריצה הייתה מכיוון החצר כיוון שידית של דלת אחורית הייתה שבורה, ודלת נוספת הייתה פתוחה.

5. חוקר המז"פ המשטרתי ולדיסלב מוליאיר סיפר בעדותו שהוא משרת במשטרה 20 שנה ומתוכן 10 שנים בזיהוי פלילי. כתחליף לעדותו הראשית של מוליאיר הוגשו הדו"ח שערך בדירה שנפרצה לפי כתב האישום בעקבות ביקורו בה ב-26.7.2018 בשעה 9:00 והתמונות שצילם ומופיעות בדו"ח (ת/5). לפי הדו"ח, נלקחו שלושה מעתקי טביעות אצבע מעל גבי בקבוק מים "עין גדי" שהיה בחדר השינה וכן דגימת DNA שנדגמה בשני מטושים (לח ויבש) מעל גבי פיית בקבוק מים "עין גדי". לגבי שני המטושים נכתב: "מוצג מס 1 סומן ו.מ.2, 1. מטושי DNA לח/יבש אשר נדגמו מעל פיית בקבוק עין גדי", "סימון ו.מ.1", מס' שקית T0529988, ובהערות: "מוצג מס 1 סומן ו.מ.1 . 2 מטושי DNA לח/יבש אשר נדגמו מעל גבי פיית בקבוק עין גדי, מספר שקית T0529988". בצילומים שצילם העד ניתן לראות שאכן הבית היה "הפוך". בתמונות 11, 12 נראה בקבוק מים "עין גדי" סגור בפקק המונח על שידה קטנה שליד מיטה זוגית. בתצלום 13 מצולם הבקבוק מקרוב. בתצלום 14 מסומנת פיית הבקבוק כמקום שממנו נלקחו דגימות ה-DNA. בתצלומים 15-17 מסומנות נקודות שונות על הבקבוק שמהן לפי הכתוב בדו"ח נלקחו מעתקי טביעות האצבע. בתצלומים 18 ו-19 מצולמת בראשו של גרם מדרגות ששייה של בקבוקי מים "עין גדי" שאריזת הניילון המקבצת אותן קרועה, וניתן לראות שחסר בה לפחות בקבוק אחד.

6. בחקירתו הנגדית אמר מוליאיר כי הגיע לזירה לבד. בתשובה לשאלת הסניגורית מדוע דגם דווקא את בקבוק המים, הסביר מוליאיר כי כשגרת עבודה הוא שואל את בעלת הבית אם יש חפצים ששינו את מקומם, ומכאן שככל הנראה לקח דגימות מן הבקבוק כיוון שבעלת הבית אמרה לו שהבקבוק שינה את מקומו. העד לא זכר מדוע לא ציין שהיא אמרה לו זאת. מוליאיר הבהיר שלקח את מעתקי טביעות האצבע ודגימות ה-DNA מאותו בקבוק. את דגימות ה-DNA לקח מפיית הבקבוק אחרי שפתח את הפקק שלו. העד אמר שייתכן שלצורך חיפוש טביעות אצבע הזיז את הבקבוק למקום מואר, אך עשה זאת רק לאחר שתיעד את מקום מציאתו. העד הסביר שאינו מציין את כל המקומות שבהם חיפש אחר טביעות אצבע אלא רק את אלה שבהם מצא טביעה כזו. העד אמר שאת דגימות ה-DNA מהזירה הוא מעביר לחוקר ששולח אותם למעבדה, ואת מעתקי טביעות האצבע

הוא סורק למערכת הממוחשבת ("אפיס"). **בשלב זה של העדות ציינה התובעת שאין בידיה מסמך המתעד**

העברה של הדגימות לאדם אחר^[1]. העד אמר לגבי שגרת טיפולו במטושים כי הוא "שם אותם במעטפה, שם

בשקית מטנר מאובטחת ומביא לחוקר עם טופס תפיסת מוצג"^[2]. בהמשך אמר ש"אני קודם שם אותם בשקית נייר, מגיע למשרד ושם בשקית מטנר. בזירה אני כותב על השקית נייר מאיפה זה נדגם, סוגר אותה עם מדבקה, וכשמגיע למשרד וכשיש לי את המספר של שקית מטנר, רושם הכל בדו"חות ומכניס את השקית נייר לשקית

מטנר וחותר אותה"^[3]. לדברי העד, הוא לא ציין בדו"ח שהכניס את המטושים לשקית נייר כי זו שיטת העבודה שלפיה הוא פועל. לדבריו, הוא סימן את שני המטושים יחד בראשי תיבות שמו ו.מ. 1 ובדו"ח יש טעות סופר בעניין זה. העד לא ידע כעבור כמה זמן העביר לחוקר את הדגימות. לדבריו, "בדרך כלל זה באותו יום, תלוי בעומס העבודה... אין מקסימום"^[4]. את הבקבוק עצמו הוא לא תפס. לדברי מוליאר, ראיות פורנזיות אינן יכולות להתקלקל.

7. בתשובה לשאלתי הבהיר העד שדגימת ה-DNA נלקחת מִצֵּדָה הפנימי ומִצֵּדָה החיצוני של פיית הבקבוק.

8. בחוות דעת מומחה מיום 9.8.2018 (ת/7), שהוגשה בהסכמה, נכתב כי "בתאריך 30.07.2018 התקבלה ממשרד המוצגים של מז"פ שקית מאובטחת סגורה שמספרה T0529988 מסומנת בין היתר 'זב/42371/18-11 תחנת מסובים דן, מס"ד מוצג 860848' ובה מעטפה משטרתית סגורה מסומנת בין היתר 'ו.מ. 1... לח/יבש... פיית בקבוק עין גדי' ובה שתי מבחנות פלסטיק מסומנות בין היתר 'לח/יבש... פיית בקבוק' ובהן מטושים". לפי חוות הדעת בדגימה נמצא DNA זכרי שניתן להשתמש בו להשוואה, ויש לשלוח דוגמת ייחוס של חשוד אם יהיה כזה.

9. בחוות דעת נוספת מיום 26.9.2018 נכתב כי ה-DNA מחוות הדעת הקודמת, ששכחותו באוכלוסייה היא "אחד ליותר ממיליארד פרטים", נמצא זהה ל-DNA של הנאשם שהועבר למעבדה.

10. דו"ח הפעולה של השוטר ראני חריש ודו"ח המעצר שעליו הוא חתום (ת/3 ו-ת/4) הוגשו כתחליף לעדותו הראשית. בדו"ח מתועד מעצרו של הנאשם לאחר מרדף שבוצע אחריו במסגרת ניסיון לתפוס אדם שלפי הודעה שקיבלה המשטרה מחזיק בידיו אקדח. לפי הדו"ח, לאחר מעצרו של הנאשם הסתבר שהוא דרוש לחקירה בשתי תחנות משטרה. חקירתו הנגדית של השוטר לא הוסיפה מידע רלוונטי לתיק.

11. דו"ח הפעולה של השוטר עומר חוג'יראת הוגש בהסכמה (ת/15). לפי דו"ח זה, יחד עם שותפו ראני סרק את השטח, ואז הבחין ב"חשוד העונה לתיאורו של החשוד" שלבש גופייה לבנה, כובע שחור וברשותו קורקינט, מתחיל בבריחה לכיוון דרום. השוטרים דלקו אחריו וכרזו לו לעצור, אך "הוא סירב". כאשר התקרב אליו השוטר בניידת, השליך החשוד את הקורקינט ותיק שהיה ברשותו, והחל לברוח בריצה. לפי הדו"ח, התנהגות זו עוררה חשד אצל השוטר. שני השוטרים רדפו אחרי החשוד ותפסו אותו. החשוד שנתפס הוא הנאשם שבפניי.

12. בהסכמה הוגשה החלטתו של השופט קורנהאוזר בתיק מ"ת 67180-12-15 מיום 17.7.2017 לשחרר את הנאשם ממעצר בתנאים המפורטים בכתב האישום שבפניי (ת/16).

13. הנאשם הכחיש בעדותו הראשית במשפט שפרץ לבית הרלוונטי או גנב מתוכו. לדבריו, לא היה שם מעולם, ואין לו הסבר איך נמצא ה-DNA שלו על פיית הבקבוק. הנאשם ציין שעבד בערך בתקופה שבה נפרץ הבית בחברת בנייה באותה עיר. הנאשם הכחיש שחתימות המופיעות על הודעות שמסר במשטרה הן חתימות שלו, ומסר דוגמאות חתימה להשוואה (נ/1). הנאשם הוסיף ואמר שבעת שחרורו מן המעצר לא היה בלי מפקח.

14. בחקירתו הנגדית עמד הנאשם על כך שלא פרץ לבית הרלוונטי. הנאשם הסביר שאין לו אמון במשטרה ולכן לא שיתף פעולה בחקירה. הנאשם אמר שלא עבד בשיפוצים, לא בהובלות מהסופר ולא בחברת בקבוקים, והוא אינו מכיר את הבית שנפרץ או את כתובתו.

15. עיון בעדותו של הנאשם במשטרה מיום 19.9.2018 (ת/8) מעלה כי הנאשם לא השיב לשאלות הנוגעות לחשד שביצע את עבירת ההתפרצות נושא כתב האישום, וסירב לחתום על העדות. בעדות נוספת שמסר הנאשם ב-23.9.2018 בשעה 12:23 (ת/11) הוא הכחיש שפרץ לבית הרלוונטי או גנב מתוכו. זאת, גם אחרי שנאמר לו שה-DNA שלו נמצא בבית. בעדות נוספת שמסר באותו יום ב-15:48 (ת/13) אמר הנאשם שבמועד הרלוונטי לא היה במעצר בית. לדבריו, נשפט עוד קודם לכן בגין התיק שבו היה במעצר בית.

הכרעה

16. אינני רואה כל סיבה שלא לסמוך על עדותה של המתלוננת בתיק זה, שלפיה כשחזרה לביתה במועד הרלוונטי היה הבית "הפוך", ובקבוקי המים שהשאירה בפתח הבית עדיין באריזתם המקובצת שינו את מקומם לקומה השנייה. כך גם אני מאמין לעדותה על כך שמן הבית נעלמו שעון סרטינה ומכונת גילוח באריזתה שהיו שייכים לבן זוגה המנוח. עדותה של העדה שנגעה בנימי נפשה הייתה נוגעת ללב, ומצאתי אותה כנה וכאמור גם מהימנה. זאת, על אף אי דיוקים מסוימים בעדותה בכל הנוגע למועד הגעתו של השוטר ומספר הבקבוקים שהגיעו לקומה השנייה.

17. כמו כן, בהתחשב בכך שלפי עדותו של השוטר שדגם את הבקבוק, הדגימה נלקחה מן הפיה שבאופן רגיל מכוסה על ידי פקק הבקבוק, אין ספק ש-DNA לא יכול היה להגיע אליו בנגיעה מקרית במהלך הובלתו או במקום מכירתו. לנוכח עדותה של המתלוננת, אין ספק לכן ש-DNA שנמצא על פיית הבקבוק מקורו באדם ששתה מן הבקבוק בתוך ביתה של המתלוננת. בהתחשב בכך שהבקבוק גם שינה את מקומו בתוך הבית בזמן שאדם זר חדר אל הבית וגנב מתוכו, קמה חזקה שבעובדה שמי ששתה מן הבקבוק היה מעורב בביצוע העבירות.

18. הנאשם הכחיש מכל וכל את הטענה שהיה בביתה של המתלוננת. איש לא ראה את הנאשם נכנס לביתה של

המתלוננת, או נמצא בתוכו או אף בסביבתו. מכאן שהשאלה המרכזית היא אם הוכח שה-DNA של הנאשם נמצא על פיית הבקבוק שנמצא בקומה השנייה בביתה של המתלוננת.

19. המשפט המקובל קבע מימים ימימה מנגנון בטיחות למניעת הרשעתם של חפים מפשע על בסיס מוצגים שנתפסו על ידי המשטרה. מנגנון זה מכונה "שרשרת הראיות" (Chain of evidence או Chain of custody). הכוונה היא שכל מי שמעורב בתפיסתו של מוצג, העברתו, שמירתו והטיפול בו, צריך לתעד בכתב את שעשה במוצג. למנגנון תיעוד זה חשיבות כפולה. ראשית, הוא נועד להבטיח שהמוצג המוגש לבית המשפט או נבדק במעבדה הוא זה שנתפס בשטח. שנית, הוא נועד להבטיח שהמוצג לא שונה, חובל, שובש או זוהם בדרך שבין תפיסתו בשטח לבית המשפט או למעבדה.

20. כפי שכתב בית המשפט העליון "רישום מפורט המתעד את הליך תפיסת המוצגים ואת המקום שבו נתפסו, את סימון המוצגים באופן שיאפשר את זיהוים וכן רישום מסודר המתעד את הובלת המוצגים לאחסון - כל אלה חיוניים לשם הוכחת תקינות החקירה ועל־מנת ליתן לנאשם אפשרות להתגונן כיאות מפני האישומים כנגדו. פגמים חמורים בנוגע להוכחת התפיסה של המוצגים, זיהוים והובלתם עלולים לפגוע בזכותו של הנאשם להליך הוגן ובאפשרותו לנהל הגנה ראויה. במקרים כאלה עלולים הפגמים האמורים להוביל לזיכויו הנאשם על־מנת שלא ייגרם עיוות דין" (ע"פ 987/02 **מדינת ישראל נ' איסמעיל זביידה** (10.5.2004)). ישום של עקרון זה שהוביל לזיכויו נאשמים ניתן למצוא למשל בעפ"ת (תל אביב) 49139-12-15 **ישראל בן משה נ' מדינת ישראל** (14.2.2016); בע"פ (ירושלים) 42477-12-13 **גיא בן דור נ' מדינת ישראל** (23.6.2014); ובעפ"ת (מרכז) 17821-11-11 **אופיר מדהלה נ' מדינת ישראל** (15.7.2013).

21. התובע הפנה בסיכומיו המשלימים למספר פסקי דין שלדעתו תומכים בהרשעת הנאשם על אף אי הוכחת שרשרת הראיות. ואולם, באף אחד מפסקי הדין שאליהם הפנה התובע בסיכומיו לא התקיים מצב של היעדר מוחלט של שרשרת ראיות, אלא לכל היותר של פגמים מסוימים בשרשרת. מת"פ (באר שבע) 37165-03-16 **מדינת ישראל נ' דוד קריחלי** (8.1.2017) מבקש התובע להסיק כי די בכך ששקית המוצג הגיעה אטומה לבדיקה, אך כלל לא ניתן ללמוד זאת מאותו תיק שכן באותו מקרה היו ראיות לגבי "שרשרת הסם" כולה, והפגמים שהיו בה הוגדרו על ידי בית המשפט כטכניים (היעדר חתימה ומסמכים שנכתבו באיחור). בע"פ (באר שבע) 7292/04 **מדינת ישראל נ' כריסי אלי** (27.9.2004) היו ראיות לגבי חלק משרשרת המוצג שנגעו למסירתה על ידי הדוגם בתחנת המשטרה ולהובלתה מתחנת המשטרה למעבדה. גם בת"פ (רמלה) 8751-12-18 **מדינת ישראל נ' דוד סבג** (28.4.2019) היו ראיות לגבי שרשרת הראיות. על בסיס דברים שנכתבו בשני פסקי דין אחרונים אלה, התובע מבקש ללמוד כי כאשר ההגנה מעלה "טענות משפטיות באשר לפגם ב'שרשרת מוצג', יש להצביע על אינטרס הפללה או 'שתילת ראיות' או פעולה מכוונת של זיוף או שיבוש". עם כל הכבוד, החלת פרשנות שכזו על מקרה שבו אין שרשרת ראיות כלשהי, ולא לא ידוע דבר על גורלם של המוצגים מרגע תפיסתם ועד לרגע הגעתם למעבדה (כעבור ארבעה ימים), מהווה היפוך של נטל ההוכחה ונטל הראיה במשפט הפלילי המונחים על כתפי התביעה. אין לאמץ פרשנות כזו גם מסיבות של מדיניות משפטית בשל הצורך להבטיח שהמשטרה והתביעה יפעלו באופן שימנע מראש הרשעות שגויות. בהקשר זה יש להדגיש כי לתביעה תפקיד חשוב בפיקוח על עבודת המשטרה (ראו בעניין זה: מרדכי קרמניצר, "תפקידו של התובע בהליך

הפלילי", פלילים ה (1996), 173), וזוהי הפעם הראשונה שבה אני נתקל בכתב אישום שמוגש כאשר בתיק החקירה אין שרשרת ראיות כלשהי.

22. במקרה שבפניי אמנם קיימת לכאורה זהות בין סימון המוצג שנרשם על ידי הדוגם בשטח לבין הסימון של המוצג שנבדק במעבדת המטה הארצי, אך לא קיימת שרשרת ראיות כלשהי. לא ידוע היכן היה המוצג בין נטילתו ב-26.7.2017 לבין קבלתו במטה הארצי ב-30.7.2017, מה נעשה בו ועל ידי מי.

23. בהיעדר שרשרת ראיות כלשהי לא ניתן לקבוע ברמה הנדרשת במשפט הפלילי כי המוצג שנבדק במטה הארצי הוא המוצג שנתפס בשטח והוא לא זוהם בדרך. זאת, גם אם מתחשבים בכך שהשוטר הדוגם השתמש בשקית אטומה וממוספרת (ויש לציין שהשוטר הדוגם אף לא תיעד את המקום שבו הכניס את המטוש לאותה שקית אטומה - לפי עדותו בבית המשפט הדבר ככל הנראה לא נעשה בשטח). לשון אחר: היעדר מוחלט של שרשרת ראיות בתיק זה פוגע בכוחה ההוכחתי של ראית ה-DNA ובמשקלה, באופן שלא מאפשר להרשיע על בסיסה כראיה יחידה.

24. יתכנו אולי מקרים שבהם זהות בין הרישום על גבי מוצג בנקודת תפיסתו לבין הרישום על מוצג בנקודת בדיקתו ואריזתו בשקית ממוספרת, יאפשרו להתגבר על נתק זניח בשרשרת הראיות. ואולם, היעדר מוחלט של שרשרת ראיות וחור שחור של ארבעה ימים שבהם לא ידוע דבר על מוצאותיו של מוצג, שולל מבית המשפט כל אפשרות לבחון את תקינות שמירת המוצג והטיפול בו, ושולל מן ההגנה את האפשרות לתקוף היבטים אלה. זאת, שהרי ההגנה אינה יכולה להצביע על כך שאופן שמירת המוצג הביאה להחלפתו, לזיהומו או לשיבושו, אם לא ידוע כלל היכן נשמר המוצג, באיזה אופן ועל ידי מי. כאמור לעיל, גם מטעמים של מדיניות משפטית אין לבסס הרשעה במקרה שבפניי על ראיה יחידה שהיא ממצאי בדיקה של מוצג שאין כל שרשרת ראיות בעניינו.

25. לנוכח חור שחור ראיתי זה, אני קובע שלא הוכח ברמה הנדרשת במשפט הפלילי כי ה-DNA של הנאשם נמצא בביתה של המתלוננת, ומכאן שלא הוכח שהתפרץ לבית וגנב מתוכו תוך הפרת מעצר בית, ולכן **אני מזכה אותו מכל העבירות המיוחסות לו.**

26. לנוכח האמור לעיל, אינני מוצא מקום להתייחס לטענותיה הנוספות של הסניגורית כגון שכתב האישום אינו מגלה עבירה של התפרצות - טענה שהועלתה בצורה זו משום מה רק בסיכומים.

27. לסיום, הסניגורית כתבה בסיכומיה בעדינות ש"יש להצטער על כך" שכאשר ביקשתי מן התביעה שתשלים את סיכומיה בהתייחסות להשלכות של היעדרה של שרשרת ראיות, בחר התובע לכלול בסיכומים המשלימים טענות עובדתיות שאינן מבוססות על הראיות שהוגשו במשפט. אין לי אלא להצטרף לביקורת זו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתנה היום, 13.12.2022, במעמד ב"כ הצדדים

[1] עמ' 22 לפרוטוקול, ש' 5.

[2] עמ' 22 לפרוטוקול, ש' 33.

[3] עמ' 24 לפרוטוקול, ש' 24-27.

[4] עמ' 25 לפרוטוקול, ש' 5-14.